

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประยุกต์ใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปและอภิปรายผล

1. สัดส่วนของผู้ที่เคย (0.643) และไม่เคย (0.357) ผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ($\chi^2=2.286$, $p>0.05$) แต่พบว่าสัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยทำวิจัย (0.75) มากกว่าสัดส่วนของผู้ที่เคยทำวิจัย (0.25) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2=7.00$, $p<0.05$) แสดงว่าคณะครูผู้ร่วมวิจัยส่วนมากยังไม่เคยลงมือทำวิจัยถึงแม้ว่าจะผ่านการอบรมในการทำวิจัยชั้นเรียนมาแล้วก็ตาม เนื่องจากตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้ ครูจะต้องทำการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ทำให้คณะครูเหล่านี้ต้องขวนขวายหาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยโดยการสมัครเข้ารับการอบรมแต่ก็ไม่สามารถจะผลิตงานวิจัยได้ เนื่องจากไม่สามารถหาประเด็นการทำวิจัย คณะครูที่เคยทำวิจัยก็คือครูที่เคยขอตำแหน่งอาจารย์ 3
2. คณะครูผู้รับการอบรมมีคะแนนพัฒนาการที่เพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=4.823$, $p<0.05$) และสัดส่วนของคะแนนสอบหลังอบรมมากกว่าคะแนนเกณฑ์ (18 คะแนน) เท่ากับ 0.71 ซึ่งมากกว่า 0.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2=5.143$, $p<0.05$) ผลการทดสอบก็สอดคล้องกับการรายงานตนเองว่าคณะครูผู้ร่วมวิจัยก่อนเข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.69$, $SD=0.70$)
3. ก่อนเข้าร่วมโครงการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.69$, $SD=0.70$) แต่หลังจากเข้าร่วมโครงการวิจัย คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$, $SD=0.73$) และค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกหัวข้อ ที่ทดสอบโดยเพิ่มอย่างน้อยตั้งแต่ 1.67 ขึ้นไป การที่มีความรู้ที่น้อยเกี่ยวกับการทำวิจัย ทำให้คณะครูผู้ร่วมวิจัยไม่สามารถที่จะทำวิจัยได้ทำให้มีความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ เพราะหลายคนเคยเข้าร่วมอบรมวิจัยในชั้นเรียนที่จัดโดยสถาบันอื่นแต่ก็ยังไม่สามารถที่จะทำให้มีความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น อันเป็นผลให้ไม่สามารถจะทำวิจัยได้

4. ก่อนเข้าร่วมโครงการอบรมการทำวิจัย คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.64$, $SD = 0.73$) ซึ่งอาจจะสืบเนื่องจากการที่ที่มีความรู้ค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอต่อการทำวิจัยทำให้ไม่สามารถที่จะทำการวิจัยได้ แต่หลังจากเข้าร่วมโครงการวิจัย คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.60$) และค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกหัวข้อที่ทดสอบโดยเพิ่มอย่างน้อยตั้งแต่ 1.82 ขึ้นไป คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความภาคภูมิใจกับงานวิจัย 3 ชิ้นคือวิจัยเชิงสำรวจ วิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้(การสอนแบบบูรณาการ) และวิจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน โดยที่คณะผู้วิจัยให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในทุกขั้นตอนของการวิจัยโดยเฉพาะการเขียนรายงานการวิจัย
5. คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการอบรมอยู่ในระดับมากในทุกรายการโดยมีช่วงของค่าเฉลี่ยคือ 4.00 – 4.90 และค่าเฉลี่ยรวมของระดับความคิดเห็นรวมคือ 4.26 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือความสอดคล้องของกิจกรรมและเนื้อหา ($\bar{X}=4.90$, $SD=0.31$) ระดับความรู้ความเข้าใจที่ได้รับ ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.57$) และบรรยากาศในห้องประชุม ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.50$) หลายคนมีความพึงพอใจต่อสถานที่ที่จัดการอบรม เนื่องจากห้องที่จัดการอบรมเป็นห้องที่มีเครื่องปรับอากาศและมีอุปกรณ์ทางการศึกษาครบ คณะครูผู้ร่วมวิจัยมีความกระตือรือร้น สนใจ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆด้วยความสนุกสนาน และทราบมาว่าหลายคนได้นำเอากิจกรรมไปปรับใช้กับเด็กนักเรียนของตนเอง และมีบางคนก็ได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และการสอนแบบบูรณาการ
6. รูปแบบของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนควรแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ให้ความรู้ก่อนทำการวิจัย ระยะที่สอง ให้ความรู้ขณะลงมือเก็บข้อมูล และระยะที่ 3 ให้ความรู้เพิ่มเติมหลังการเก็บข้อมูล

2. ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนควรแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้ ระยะที่ 1 เรื่องการหาประเด็นการวิจัย และการเขียนเค้าโครงการวิจัย ระยะที่ 2 เรื่องวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 3 เรื่องการนำเสนอข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย โดยแต่ละขั้นตอนต้องให้อีกาสผู้เข้าอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ภายใต้คำแนะนำของวิทยากร

2. การจัดการอบรมเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละเรื่องควรจะเป็นแต่ละช่วง เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เข้ารับการอบรมกลับไปทำความเข้าใจอีกครั้งและทดลองกับห้องเรียนของตนเอง จะได้ว่ามีสิ่งที่จะต้องทำเพิ่มอะไรอีกบ้าง
3. วิทยากรที่จัดการอบรมควรมีเวลาที่จะให้คำปรึกษา และตรวจความถูกต้องของการเขียนรายงานการวิจัย เพราะเป็นสิ่งที่คณะครูผู้ร่วมวิจัยต้องการมากที่สุด
4. การจัดการอบรมควรเป็นแบบครบวงจรของการจัดกิจกรรมการสอน กล่าวคือควรให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน การสร้างสื่อการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อที่คณะครูผู้ร่วมวิจัยจะได้มีประเด็นในการทำวิจัย ส่วนเรื่องการวิจัยก็ตั้งก็ต้องเน้นในเรื่องของการเผยแพร่ผลงานวิจัย
5. การให้แรงเสริมด้านบวก เช่น การชมเชย การให้กำลังใจ ความเป็นกัลยาณมิตร และความอดทนมีความสำคัญมากในการทำวิจัยครั้งนี้
6. การทำงานโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการที่ต้องอาศัยความร่วมมือของคณะครูผู้ร่วมวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนาน คณะผู้วิจัยหรือผู้ที่อยู่ในทีมงานวิจัยไม่ควรอย่างยิ่งที่จะใช้วิธีเสริมแรงทางลบ เช่น ตำหนิ หรือต่อว่า เมื่อครูผู้ร่วมวิจัยไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่ทีมงานตั้งเป้าไว้ เพราะจะทำให้ผู้ร่วมวิจัยถอนตัวกลางคัน อันจะส่งผลกระทบต่อโครงการทั้งหมดที่อยู่ในชุดโครงการเดียวกัน